

Fredericia

STRATEGI FOR EN grøn generation

Kommunen, hvor børn og unge
tager aktiv del i en bæredygtig udvikling

December 2016

FORORD

Fredericia Byråd vedtog i 2015 Bæredygtighedsstrategi 2016-2019, der sætter rammer og mål for, hvordan Fredericia Kommune vil arbejde for en bæredygtig udvikling af byen og kommunen i de nærmeste år. Af bæredygtighedsstrategien fremgår, at byrådet vil arbejde for, at borgerne, virksomheder og foreninger i højere grad skaber en bæredygtig udvikling sammen. Dette skal bl.a. ske ved at inddrage borgerne der, hvor vi møder dem, f.eks. på skolerne og institutionerne. Det fremgår også, at der skal arbejdes for at skærpe den grønne adfærd i bl.a. skoler og institutioner med fokus på læring om resourceforbrug og CO₂-udledning.

Byrådet har den 5. december 2016 vedtaget denne strategi for en "Grøn Generation", der udmønter nogle af disse målsætninger. Strategien er resultatet af et samarbejde med ni andre kommuner om projekt "Grøn Generation", hvor de deltagende kommuner har forpligtiget sig til at fastlægge en strategi til fremme af uddannelse for bæredygtig udvikling målrettet deres børn og unge.

Strategien sætter rammer for, hvordan vi i Fredericia fra daginstitution til skole arbejder med at ruste vores børn og unge til fremtidens udfordringer, som de vil møde i relation til klimaforandringer, forbrug af ressourcer m.m. Vi vil uddanne kommende

generationer til en mere grøn tankegang og nye handlekompetencer, der retter sig imod at bidrage til en bæredygtig udvikling.

Vores børn og unge skal i deres dagtilbud og på deres skoler opleve og lære, at de kan være med til at finde mere bæredygtige løsninger i hverdagen. De skal lege opfinde, prøve at udtænke bæredygtige løsninger, være innovative og være med til at vise vejen frem. De erfaringer, som Fredericias yngste generationer på den måde tilegner sig, vil de kunne bruge og bygge videre på senere i livet.

Byrådets ambition er, at Fredericias børn og unge skal forlade folkeskolen med stærke tværfaglige kompetencer, som de har trænet og afprøvet igennem deres opvækst. De skal være bevidste om, at de kan være med til at gøre en forskel og dermed bidrage til at løfte både de lokale ambitioner om en bæredygtig udvikling samt de globale ambitioner herom, der senest er blevet formuleret i de 17 bæredygtigheds mål, "Verdensmålene", som FN vedtog i 2015.

Indsatsen bygger videre på Fredericia Kommunes Naturfagsstrategi 2012-16, hvori der sættes fokus på, at børn og unge i Fredericia er engagerede og fagligt dygtige på det naturfaglige og tekniske område, og at de kendes på en høj grad af miljøbevidsthed.

2

Forord

4

Baggrund

6

Hvad vil vi?

7

Fokus område 1

8

Fokus område 2

10

Fokus område 3

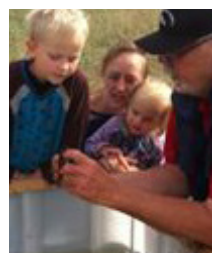
11

Sådan gør vi

12

Tids og handleplan

BAGGRUND

FREDERICIA EN DEL AF PROJEKT GRØN GENERATION

I de danske skoler er der gennem en årrække blevet arbejdet med de områder, der er nævnt i UNESCO's fortolkning af begrebet uddannelse for bæredygtig udvikling. Ifølge Undervisningsministeriet er der fortsat behov for, at børn og unge får et mere bredt og dybtgående kendskab til naturfaglige emner og sammenhængen mellem disse og samfundets økonomiske, miljømæssige, sociale og kulturelle forhold.

I 2014 gik Fredericia og ni andre kommuner, under ledelse af Danish Science Factory, sammen om projekt "Grøn Generation." Formålet med projekt Grøn Generation er at få kommuner til at udvikle på læringsmiljøer for uddannelse for bæredygtig udvikling. Fokus er at få udnyttet kommunens eksisterende viden og kompetencer med bæredygtighed ift. at udvikle børn og unges viden og deres handlekompeten-

ce, så de på sigt bliver i stand til at være medudviklere af et bæredygtigt samfund.

De ti kommuner forpligtede sig til, at de ved udgangen af 2016 ville have en strategi for bæredygtig uddannelse målrettet børn og unge i dagtilbud og skoler i deres kommune. Strategien skal fastholde en fælles tværgående kommunal indsats, så den bliver vedvarende efter projektets ophør.

Der er i perioden 2014-16 sat flere initiativer i gang i Fredericia - inspireret af det tværkommunale samarbejde omkring projekt Grøn Generation. Det drejer sig bl.a. om affaldsindsamling, naturvidenskabsfestival for og med børn/unge, Grønne Spirer (dagtilbud) og en række "fra jord til bord"-initiativer.

FAKTA

HVAD ER UDDANNELSE FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING?

Med uddannelse for bæredygtig udvikling forstår vi læringsmiljøer, der udvikler børn og unges handlekompetence, viden, innovationskraft og engagement. På tværs af fag og læreplanstemaer.

Det kan f.eks. være at deltage i affaldsindsamling, indsamle og anvende genbrugsmaterialer i forskellige hverdagsprojekter, være eksperimenterende og undersøgende, indhente viden fra lokale og globale klima- og naturprojekter, besøge og samarbejde med virksomheder om bæredygtighed m.m.

HVAD VIL VI?

DET ER BYRÅDETS VISION, at Fredericias børn og unge er med til at vise vejen for en mere bæredygtig udvikling.

Målet er at børn og unge i Fredericia bidrager til at gøre Fredericia grønnere og mere bæredygtig. Det kan konkretiseres ved, at:

- Børn og unge viser, at de kan bruge deres viden til fordel for en bæredygtig udvikling
- Børn og unge viser innovationskraft og foretagsomhed
- Børn og unge er med til at fortælle om vejen til en mere bæredygtig udvikling
- Børn og unge gør en positiv forskel i kommunen til gavn for mennesker og miljø
- Børn og unge går på ”opdagelse” i aktuelle problemstillinger og miljøer
- Børn og unge inddrages i løsningsmodeller

FOKUS- OMRÅDE 1

LOKALE PROBLEMSTILLINGER – foretagsomme og innovative børn og unge

Målet er at børn og unge engagerer sig i kommunale og lokale udfordringer. Det sker ved, at

- kommunens fagafdelinger, lokale foreninger, organisationer, virksomheder byder ind med lokale projekter og problemstillinger, som vinkles således, at de kan indgå i distriktets handleplan for GRØN GENERATION. Det kan f.eks. handle om mere bæredygtig byudvikling, biologisk mangfoldighed eller affald og ressourceforbrug.

- dagtilbud og skoler arbejder med at styrke børnenes og de unges innovative og entreprenante kompetencer (jf. Fælles Mål for innovation og entreprenørskab (2015)). Det betyder også, at dagtilbud og skoler arbejder for at orientere sig mod varierede og praksisorienterede læringsformer, hvor børn og unge arbejder med at skabe, udvikle og handle med fokus på en bæredygtig udvikling.
- forældre og lokalsamfundet inviteres med til at understøtte lokale læringsmiljøer for bæredygtig udvikling.

Eksempler

- Børn og unge er aktive i energibesparelser
- Børn og unge arbejder med transportvaner f.eks gåbus
- Børn og unge er aktivt involveret i naturpleje i deres lokalområde
- Ungdomsuddannelserne arbejder sammen om at løse problemstillinger for lokale virksomheder. Edison på 6. årgang og innovation's camp på 8. årgang
- Børn og unge arrangerer genbrugs-/bytte-/design-marked

FOKUS- OMRÅDE 2

Ilulissat, Grønland

AT VÆRE DEL AF NOGET STØRRE

Målet er, at distrikter og fagafdelinger arbejder sammen om tværfaglige læringsmiljøer i kommunen. Alle kommunale skoler og daginstitutioner i Fredericia Kommune indgår, men de kan have forskellige roller. Disse læringsmiljøer skal synliggøre børn og unges arbejde med bæredygtighed, deres engagement og oplevelse af at gøre en forskel sammen med andre.

Her følger nogle eksempler

- Dagtilbud i skoven – sans/opfinder-koncept for de mindste med aktiviteter i skoven.
- Forskellige typer naturvidenskabsfestivaler med børn og unge vokser frem forskellige steder i kommunen (Fredericia C, Madsby Legepark, Midtbyen, Det Grønne Rum, Biblioteket, Østerstrand) og åbner sig mod omverdenen.
- Der arbejdes sammen med energivirksomheder om ”grønne eksperimenterende værksteder” i Madsby Legepark for en bred aldersgruppe af børn og deres familier.
- Udskolingen har et samspil med ungdomsuddannelserne omkring bæredygtighed.
- Naturfagsmaraton – et undervisningsforløb (naturfag/innovation) med afsluttende konkurrence for 5. + 6. årgang.
- Deltagelse af dagtilbud og skoler i Danmarks Naturfrednings affaldsindsamlingsuge.
- Dialog og undervisningsforløb i samspil med børn og unge i Ilulissat om f.eks. klimaforandringer. (Isfjorden ved Ilulissat er udpeget som verdenskulturarv af UNESCO (Diskobugten). Ilulissat er Fredericias venskabsby på Grønland).

FOKUS OMRÅDE 3

TVÆRFAGLIGT SAMARBEJDE

For at kunne føre strategien ud i kommunen, skal der være et godt samarbejde, og der skal ske vidensdeling mellem kommunale fagområder, dagtilbud, skoler, ungdomsuddannelser og virksomheder.

Samarbejdet har til formål at bistå med at udvikle nye og praksisnære undervisningsforløb ved at inddrage aktuelle projekter, miljøudfordringer m.m. primært i og omkring Fredericia.

De involverede kommunale fagafdelinger arbejder sammen om at understøtte strategien.

Eksempel

Børn og unge kommer i dialog med kommunens fagpersoner om problemstillinger. ”Mød en biolog, geolog, ingeniør...”

SÅDAN GØR VI

Distrikterne udarbejder en handleplan for GRØN GENERATION. Distriktet arbejder sammen om handleplanen, som kan kobles til distriktets handleplan for naturfag:

- Distriktet vælger selv hovedtemaerne i handleplanen. (Ex. Fjordbakkedistriktet: vandet omkring os, affald og ressourcer, fra jord til bord).
- Handleplanen viser progression og kontinuitet i forløb og indhold på tværs af dagtilbud og faserne i skolen. Distriktet arbejder med afsæt i en form for læringsspiral, hvor temaerne udvikler sig fra dagtilbud til udskoling
- Forældrene opfordres til samspil og involvering ift. handleplan for GRØN GENERATION i dagtilbud og skole. Der kommunikeres aktivt om bæredygtig udvikling, og der indhentes f.eks. genbrugsmaterialer, data/forbrug samt cases fra hverdagen, som der kan arbejdes med i undervisningen.
- Der arbejdes med udfordringer/cases, hvor børn og unge udvikler noget, der har værdi for andre og afprøver og vurderer på forbedringspotentialer i forhold til en bæredygtig udvikling.

- De ældste børn i dagtilbud og elevrådet i skolen er årligt med til at vurdere, om børn og unge i distriktet er med til at sætte fokus på en mere bæredygtig udvikling.

TIDS- OG
HANDLEPLAN

FASE 1: 2017

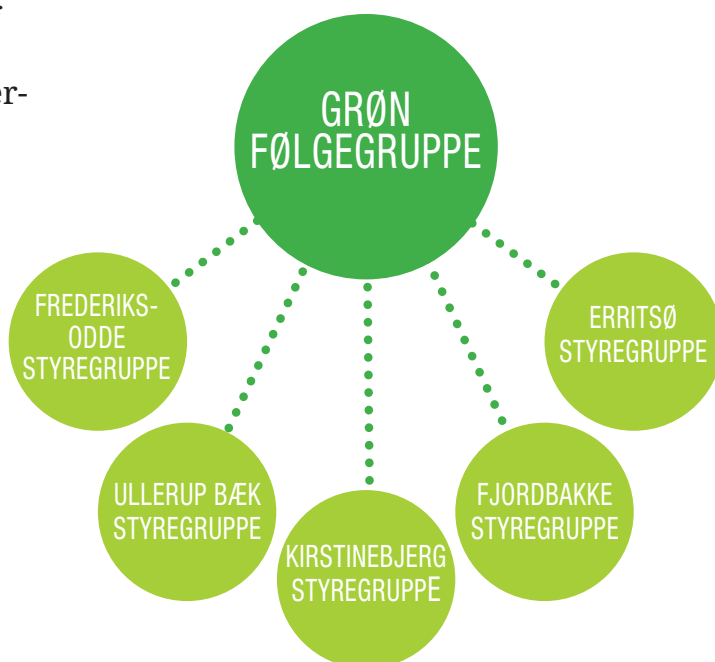
1. I foråret 2017 nedsættes en følgegruppe for grøn generation, der går på tværs af distrikter, fagafdelinger (Børn og Unge, Teknik & Miljø, Kultur, Idræt & Turisme) og erhvervsområdet.

Følgegruppen vurderer på udviklingen af fælles tiltag og er med til at sætte retning for de fælles indsatser.

2. I foråret 2017 nedsætter distriktslederne i hvert distrikt en styregruppe på tværs af institutioner og skoler. Skolernes pædagogiske lærings- og udviklingscenter (PLUC) indgår. Gruppen har ansvaret for distriktets handleplan.

Styregruppen kan f.eks. bestå af PLUC leder, leder fra dagtilbud, pædagoger, lærere og teknisk serviceleder.

3. Med udgangspunkt i nogle udvalgte fokusområder, som lærere og pædagoger udpeger, udarbejdes der i foråret 2017 en Grøn Handleplan i distriktet, som distriktet går i dialog med Teknik og Miljø eller eksterne parter om for at finde frem til lokale natur-/miljøtiltag, som kunne bringes i spil.
4. Styregruppen fra hvert distrikt og følgegruppen mødes en gang årligt (en form for årsmøde omkring handleplanen). Aktuelle temaer sættes på programmet.

FASE 2: 2018 - FREMADRETTET

1. Distriktets grønne handleplan indgår i årsplanerne i distriktets samarbejde (dagtilbud/skoler).
2. Samarbejdspartnere og læringsforløb er bl.a. samlet på skolerens digitale læringsplatform (Meebook).

GRØN GENERATION

